

D ů v o d y:

Jde o to, zdali v majetkových poměrech žalobce, jemuž bylo usnesením soudu ze dne 29. ledna 1926 povoleno právo chudých, nastaly změny, jimiž byly dodatečně odstraněny podmínky, za nichž právo chudých původně bylo propůjčeno (§ 68 c. ř. s.). Podle § 63 c. ř. s. a § 15 min. nař. ze dne 21. prosince 1915, čís. 380 ř. zák., má nárok na povolení práva chudých jen ten, kdo bez zkrácení nuzné výživy, již potřebuje pro sebe a svou rodinu, není s to, by hradil náklady na vedení rozepře. Soudu náleží, jak praví řečené ministerské nařízení, by samostatně a přesně zkoumal, zda je tu zákonný předpoklad pro udělení práva chudých. Zákonného předpokladu tu není, zkrátila-li by se nutným nákladem na útratách toliko stavu přiměřená, slušná nebo dostatečná výživa. Podle toho lze mluvit o zkrácení nuzné výživy jen tehdy, byly-li by ztenčeny prostředky, jimiž nutno uhrazovati nezbytné potřeby životní. Posuzuje-li se případ, o nějž jde, s těchto hledisk, nelze souhlasit s názorem rekursního soudu, jenž zamítl návrh zástupce chudých, by bylo oduznáno právo chudých udělené žalobci. Je pravda, že žalobce složil vyjevovací přísahu dne 14. června 1928 a že podle protokolu o tom nemá žádného příjmu a žádného majetku. Avšak nelze přehlédnouti, co praví sama manželka žalobcova. Podle jejího udání jest jediným zdrojem příjmů, z nichž žije ona i žalobce, výdělek z odprodeje výrobků vyrobených jejími stroji v závodě Karla H-a. Dozor nad stroji, jakož i odprodej sám obstarává žalobce. Z toho jest zřejmým, že, nebylo-li by tu této činnosti žalobcovy, nebylo by tu ani zdroje příjmů pro manželku žalobcovu, neboť tato nerozumí, jak sama praví, ani strojům, ani obchodu s výrobky. Nelze proto tvrditi, že žalobce nemá výdělku. Má jej, třebaš zakrytě. Vždyť na 70% zisku, které, jak udává Karel H., obdrží podle dohody žalobcova manželka ze závodu M., jest súčasťně žalobce převážně svou činností. Není proto správným úsudek rekursního soudu, že náklady spojené s udržováním bytu a vedením domácnosti nehradí žalobce. Stačí-li tyto příjmy, jak zjišťuje zpráva městského policejního úřadu, k udržování nákladnější domácnosti žalobcovy, nelze mluvit o zkrácení jeho nuzné výživy, ukládá-li se mu za povinnost, by uhradil náklady na vedení sporu tím, že se prohlašuje za zaniklé právo chudých jemu dříve udělené. Výrok ten jest odůvodněn, ježto podle toho, co bylo shora řečeno, nastala v majetkových poměrech žalobcových změna, již má na mysli ustanovení § 63 c. ř. s.

Čís. 8789.

Kdo jest zmocněn sjednati za jiného smlouvy jistého druhu vůbec (správce kinematografu), jest zásadně oprávněn k ujednání vedlejších úmluv, jež s oněmi podle povahy věci anebo zpravidla bývají spojeny. Spadá sem najmě úmluva o příslušnosti soudu (§ 104 j. n.). O zmocnění k úmluvě o příslušnosti soudu netřeba podati průkaz již v žalobě.

Žalující firma opřela žalobu proti správci městského kina v F. Viktoru B-ovi a proti městské obci v F. co do místní příslušnosti o § 104 j. n. Námitce místní nepřislusnosti vyhověl soud první stolice ohledně správce městského kina a žalobu ohledně něho odmítl, ohledně městské obce F. námitku místní nepřislusnosti zamítl. Rekursní soud nevyhověl rekursu žalobcovu do usnesení prvního soudu, pokud jím byla odmítnuta žaloba proti správci kina, vyhověl však k rekursu žalované městské obce námitce místní nepřislusnosti i ohledně ní a žalobu i proti ní odmítl. D ů v o d y: Podle § 1 min. nař. ze dne 18. září 1912, čís. 191 ř. zák. propůjčuje kinematografická licence pouze majiteli licence, označenému v listině licenční, právo k provozování a jest tato licence nepřenositelná na jiné osoby, nejen mezi živými, nýbrž i na případ smrti. Podle téhož min. nařízení provozování kinematografické licence může se dítí zástupcem (správcem), avšak jen s úředním povolením. Provozování nesmí však býti propachtováno (§ 9 cit. nař.). Žalovaný Viktor B. byl podle smlouvy služební a podle sdělení okresní politické správy v F. ustanoven podle § 9 min. nař. ze dne 18. září 1912, čís. 191 ř. zák. správcem kina, patřícího městské obci F. Jako správce jest podle služební smlouvy povinen obstarávati veškeré komerční i odborné práce, spojené s vedením kinematografického podniku a má také platiti veškeré výlohy režijní v podniku z hrubého výtěžku, zejména také potřeby nezbytně nutné k provozování. Ze svědeckých výpovědí, jakož i ze služební smlouvy zjistil soud první stolice, že Viktor B. jakožto správce kina, patřícího městské obci F., byl oprávněn k objednání filmů. Názoru, že jako správce jednal v rámci plné moci, uzavřev vedlejší úmluvu o příslusnosti soudní, nelze přisvědčiti. Podle předpisu § 104 j. n. musí úmluva o soudní příslusnosti býti předložena, a to listinou u soudu již se žalobou. Také úmluva, sjednaná oprávněným zástupcem, musí býti prokázána podle § 104 j. n. zvláštní plnou mocí, což tím spíše bylo zde nutno, poněvadž svědci potvrdili, že žalovanému (Viktoru B-ovi) nebylo výslovně uděleno zmocnění, by ve příčině soudní příslusnosti činil za obec závazná prohlášení. Úmluva oprávněného zástupce bez předložení patřičné plné moci nestačí. V této rozepři nebyl tedy v žalobě podán ani listinný důkaz ani jinaký průkaz o tom, že správce Viktor B. byl zmocněn, by za žalovanou městskou obec učinil prorogační prohlášení.

N e j v y š š í s o u d k rekursu žalobkyně obnovil ohledně městské obce F. usnesení prvního soudu.

D ů v o d y:

Rekursní soud uznal, že Viktor B. byl žalovanou obcí zřízen za správce, zástupce, jejího kina podle § 9 nařízení ze dne 18. září 1912, čís. 191 ř. zák., že byl podle služební smlouvy povinen obstarávati veškeré komerční a odborné práce spojené s vedením kinematografického podniku a že byl zejména též oprávněn k objednávání filmů, má však za to, že jako správce, zástupce, nejednal v rámci plné moci,

uzavřev vedlejší smlouvu o příslušnosti soudu. Pro tento právní názor neudává napadené usnesení důvody, rozebírajíc jen otázku, zda musí již v žalobě býti podán listinný důkaz o zmocnění k ujednání o soudní příslušnosti, a odpovídajíc na otázku tu kladně. Nemá však pravdu ani v tom ani v onom. Kdo jest zmocněn za jiného sjednati smlouvy jistého druhu vůbec, je také oprávněn k ujednání vedlejších úmluv, které s nimi podle povahy věci nebo zpravidla bývají spojeny, pokud tomuto předpokladu o jeho oprávnění neodporují vyslovený neb jinak zřejmý úmysl zmocnitelův aneb předpisy o zvláštních plných mocích (§ 1008 obč. zák.). Předpisy tyto podle svého doslovu nebránily Viktoru B-ovi v ujednání příslušnosti soudu. Že by mu v tom byla bránila projevená neb zřejmá vůle žalované obce, tato podle zjištění nižších soudů neprokázala, třebaže, chtěla-li zmocnění B-ovo v té příčině obmeziti, měla všechnen důvod tak učiniti výslovně, protože jest všeobecně známo, že půjčovny filmů — stejně jako jiné podniky, které mají zákazníky roztroušeny po širším území a jim poskytují úvěr, — si zpravidla v objednacích lístcích, jež objednatelům filmů předkládají k podpisu, vyhrazuji příslušnost soudů podle svého sídla, takže tato výhrada je zcela pravidelnou vedlejší úmluvou smlouvy o zapůjčení filmů. Viktor B. byl podle toho zmocněn, učiniti o příslušnosti soudu úmluvu. Názor, že podle § 104 j. n. nutno podati o takovém zmocnění průkaz v žalobě, vyvrátil Nejvyšší soud již ve svém rozh. čís. 1991 sb. n. s., poukávav k tomu, že zákon v ustanovení § 104 j. n. toho nežádá, že tam, kde zákon průkaz žádá (poslední věta § 87 a) j. n), jest povinnost ta výslovně uvedena, takže ji nelze ukládati tam, kde stanovena není, a že, je-li plná moc k sjednání příslušnosti soudu sporná, je na stranách, by podle § 179 c. ř. s. po případě teprve za sporu přednesly skutkové okolnosti a důkazy jako podklad k rozhodnutí o otázce té potřebný. Napadené usnesení vývody ty nevyvrátilo, neboť se jich ani nepovšimlo.

Čís. 8790.

Správa pozůstalosti přísluší více spoludědicům podle pravidel o společenství statků (§ 825 a násl. obč. zák.). Správa může býti přenechána i osobě třetí. O tom jakož i o volbě správcovy osoby rozhoduje většina hlasů spoludědiců nebo soud.

Dohodli-li se všichni dědicové na tom, že správa pozůstalostního jmění má býti vedena jinými osobami než dědici, nemohlo-li však býti dosaženo shody o osobách, jimž měla býti správa svěřena, bylo věci soudu, by osoby ty sám určil, a nelze spatřovati zmatečnost v tom, že soud neslyšel účastníka o dodatečném návrhu jiných účastníků, by byla správa pozůstalosti svěřena určité osobě jako spolusprávci.

(Rozh. ze dne 15. března 1929, R I 47/29.)

Pozůstalostní soud ustanovil v pozůstalosti po Edvínu Z-ovi Richarda H-a, Edmunda Z-a a Julia M-a správci pozůstalostních